TEHNICA DE PROGRAMARE "DIVIDE ET IMPERA"

Condiții necesare pentru aplicare:

C1 (divide): Problema dată se poate împărți în două sau mai multe subprobleme de același tip și aproximativ aceeași dimensiune a datelor de intrare.

C2 (impera): Rezultatul unei probleme se obține combinând rezultatele subproblemelor în care a fost descompusă.

Exemplu:

```
suma(t, st, dr) = t[st] + t[st + 1] + \dots + t[dr] suma(t, st, dr) = \begin{cases} t[st], & \text{dacă } st = dr \\ suma(t, st, mij) + suma(t, mij + 1, dr), & \text{dacă } st < dr \end{cases} unde mij = [(st + dr)/2]
```

```
def suma(t, st, dr):
    # daca subproblema curentă este direct rezolvabilă
    if dr == st:
        return t[st]

# etapa Divide
    mij = (st + dr) // 2
    sol_st = suma(t, st, mij)
    sol_dr = suma(t, mij + 1, dr)

# etapa Impera
    return sol st + sol dr
```

Forma generală a unui algoritm de tip Divide et Impera

T(n) = complexitatea rezolvării unei probleme având dimensiunea datelor de intrare egală cu n

```
def suma(t, st, dr):
    # daca subproblema curentă este direct rezolvabilă
    if dr == st:
        return t[st]

# etapa Divide
mij = (st + dr) // 2
sol_st = suma(t, st, mij)
sol_dr = suma(t, mij + 1, dr)

# etapa Impera
return sol st + sol dr
```

Complexitate suma:

$$T(n) = \begin{cases} 1 + T\left(\left[\frac{n}{2}\right]\right) + T\left(\left[\frac{n}{2}\right]\right) + 1, & \text{dacă } n \ge 2\\ 1, & \text{dacă } n = 1 \end{cases}$$
$$= \begin{cases} 2T\left(\left[\frac{n}{2}\right]\right) + 2, & \text{dacă } n \ge 2\\ 1, & \text{dacă } n = 1 \end{cases}$$

Determinarea complexității:

- a) ghicirea formulei + inducție matematică
- b) metoda substituțiilor repetate
- c) teorema master
- d) teorema Akra-Bazzi

b) pentru suma

T(n) = complexitatea rezolvării unei probleme având dimensiunea datelor de intrare egală cu n

$$T(n) = \begin{cases} O(1), & \operatorname{dacă} n = 1\\ 2T\left(\frac{n}{2}\right) + 2, & \operatorname{dacă} n \ge 2 \end{cases}$$

Presupunem faptul că $n = 2^k \implies$

$$T(n) = T(2^{k}) = 2T(2^{k-1}) + 2 = 2[2T(2^{k-2}) + 2] + 2 = 2^{2}T(2^{k-2}) + 2^{2} + 2$$

$$2 = 2^{2}[2T(2^{k-3}) + 2] + 2^{2} + 2 = 2^{3}T(2^{k-3}) + 2^{3} + 2^{2} + 2 = \cdots = 2^{k}$$

$$2^{k}\underbrace{T(2^{0})}_{1} + 2^{k} + 2^{k-1} + \cdots + 2^{2} + 2 = 2^{k} + 2^{k} + 2^{k-1} + \cdots + 2^{2} + 2 = 2^{k} + 2^{k} + 2^{k-1} + \cdots + 2^{2} + 2 = 2^{k} + 2^{k} + 2^{k-1} + \cdots + 2^{2} + 2 = 2^{k} + 2^{k} + 2^{k-1} + 2^{k} + 2^{k}$$

Teorema master

T(n)= complexitatea rezolvării unei probleme având dimensiunea datelor de intrare egală cu n

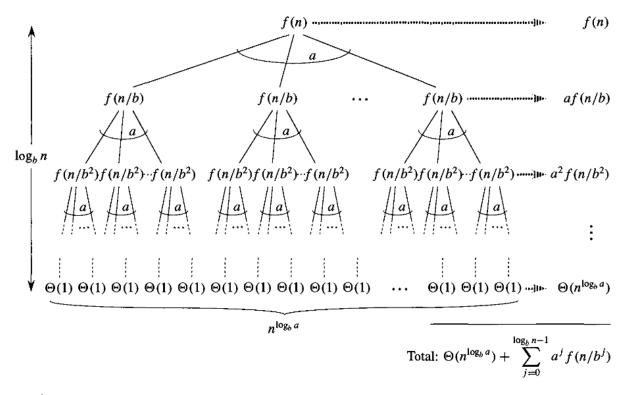
Considerăm că:

- problema se descompune/reduce în $a \ge 1$ subprobleme
- fiecare subproblemă are dimensiunea datelor de intrare aproximativ egală cu $\frac{n}{b}$, unde $b \ge 2$
- împărțirea problemei curente în subprobleme și combinarea soluțiilor subproblemelor pentru a obține soluția sa se realizează folosind un algoritm cu complexitatea f(n), unde f(n) este o funcție asimptotic pozitivă (i.e., există $n_0 \in \mathbb{N}$ astfel încât pentru orice $n \geq n_0$ avem $f(n) \geq 0$)

Relația de recurență pentru caracterizarea complexității:

$$T(n) = aT\left(\frac{n}{b}\right) + f(n)$$

Arborele de recursie = arbore complet/perfect

- Înălțimea arborelui este $h = \log_b n$
- Numărul de frunze este $numar\_fii^{inaltime\_arbore} = a^{\log_b n} = n^{\log_b a}$

$$T(n) = \underbrace{\sum_{i=0}^{\log_b n-1} \left[a^i \cdot f\left(\frac{n}{b^i}\right) \right]}_{\text{timpul necesar pentru divizarea problemei si reconstituirea soluției}}^{\log_b n-1} + \underbrace{n^{\log_b a} \cdot \mathcal{O}(1)}_{\text{timpul necesar pentru rezolvarea subproblemelor directe}}$$

Teorema master

Fie o relație de recurență de forma $T(n) = aT\left(\frac{n}{b}\right) + f(n)$ și presupunem faptul că $f \in \mathcal{O}(n^p)$. Atunci:

- a) dacă $p < \log_b a$, atunci $T(n) \in \mathcal{O}(n^{\log_b a})$;
- b) dacă $p = \log_b a$, atunci $T(n) \in \mathcal{O}(n^p \log_2 n)$;
- c) dacă $p > \log_b a$ și $\exists k < 1$ astfel încât $af\left(\frac{n}{b}\right) \le kf(n)$ pentru orice n suficient de mare, atunci $T(n) \in \mathcal{O}(f(n))$.

Exemple:

1) Suma elementelor:

$$T(n) = \begin{cases} \mathcal{O}(1), & \operatorname{dacă} n = 1\\ 2T\left(\frac{n}{2}\right) + 2, & \operatorname{dacă} n \ge 2 \end{cases}$$

$$f(n) = 2 = 2 \cdot n^0 = n^0$$

$$\begin{vmatrix}
a = 2 \\
b = 2
\end{vmatrix}
\Rightarrow \begin{vmatrix}
\log_b a = 1 \\
p = 0
\end{vmatrix}
\Rightarrow p < \log_b a \Rightarrow \text{caz a} \text{ teorema master } \Rightarrow$$

$$T(n) \in \mathcal{O}(n^{\log_b a}) = \mathcal{O}(n^1) = \mathcal{O}(n)$$

2) Căutarea binară:

$$T(n) = \begin{cases} \mathcal{O}(1), & \operatorname{dacă} n = 0\\ 1 \cdot T\left(\frac{n}{2}\right) + 1, & \operatorname{dacă} n \ge 1 \end{cases}$$

$$f(n) = 1 = n^{0}$$

$$a = 1 \atop b = 2$$
  $\Rightarrow \begin{cases} \log_{b} a = 0 \\ p = 0 \end{cases} \Rightarrow p = \log_{b} a \Rightarrow \text{caz b}$ teorema master $\Rightarrow$

$$T(n) \in \mathcal{O}(n^p \log_2 n) = \mathcal{O}(n^0 \log_2 n) = \mathcal{O}(\log_2 n)$$

$$T(n) = \begin{cases} \mathcal{O}(1), & \operatorname{dacă} n = 0\\ 2T\left(\frac{n}{2}\right) + n^2, & \operatorname{dacă} n \ge 1 \end{cases}$$

$$f(n) = n^2$$

$$\begin{cases}
 a = 2 \\
 b = 2
 \end{cases}
 \Rightarrow
 \begin{cases}
 \log_b a = 1 \\
 p = 2
 \end{cases}
 \Rightarrow p > \log_b a \Rightarrow \text{caz c} \text{ teorema master}$$

$$\exists k < 1 \text{ a. î. } a \cdot f\left(\frac{n}{b}\right) \le k \cdot f(n) \Rightarrow 2 \cdot \left(\frac{n}{2}\right)^2 \le k \cdot n^2 \Rightarrow \frac{n^2}{2} \le k \cdot n^2 \Rightarrow k \ge \frac{1}{2}$$

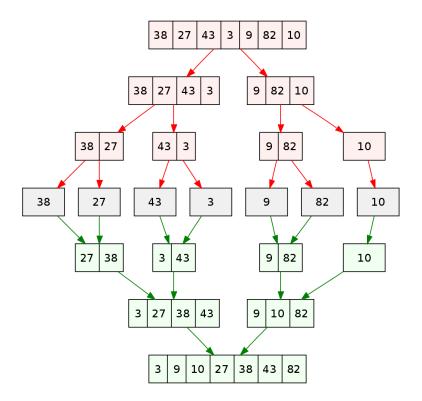
$$T(n) \in \mathcal{O}(f(n)) = \mathcal{O}(n^2)$$

Sortarea prin interclasare (Mergesort) - 1945 John von Neumann

Sortarea prin interclasare utilizează tehnica de programare Divide et Impera pentru a sorta crescător un tablou unidimensional de numere, astfel:

- se împarte secvența curentă t[st], ..., t[dr], în mod repetat, în două secvențe t[st], ..., t[mij] și t[mij+1], ..., t[dr] până când se ajunge la secvențe implicit sortate, adică secvențe de lungime 1;
- în sens invers, se sortează secvența t[st], ..., t[dr] interclasând cele două secvențe în care a fost descompusă, respectiv t[st], ..., t[mij] și t[mij+1], ..., t[dr], și care au fost deja sortate la un pas anterior.

O reprezentară grafică a modului în care rulează această metodă de sortare se poate observa în următoarea imagine (sursa: https://en.wikipedia.org/wiki/Merge_algorithm):

Sursa -> în varianta finală a cursului!!!

Complexitate:

$$T(n) = \begin{cases} \mathcal{O}(1), & \operatorname{dacă} n = 1\\ 2T\left(\frac{n}{2}\right) + n, & \operatorname{dacă} n \ge 2 \end{cases}$$

$$f(n) = n = n^{1}$$

$$a = 2$$

$$b = 2$$

$$\Rightarrow \begin{cases} \log_{b} a = 1 \\ p = 1 \end{cases} \Rightarrow p = \log_{b} a \Rightarrow \text{caz b) teorema master } \Rightarrow$$

$$T(n) \in \mathcal{O}(n^p \log_2 n) = \mathcal{O}(n^1 \log_2 n) = \mathcal{O}(n \log_2 n)$$

Selecția celui de-al k-lea minim (quickselect)

```
A = [10, 7, 25, 4, 3, 4, 9, 12, 7]
sorted(A) = [3, 4, 4, 7, 7, 9, ...]
k = 5 => minim = 7

Aleg un pivot aleatoriu => pivot = 9

#L = less
L = [7, 4, 3, 4, 7]

#E = equals
E = [9]

#G = greater
G = [10, 25, 12]
```

```
def quickselect(A, k, f_pivot=random.choice):
    pivot = f_pivot(A)

L = [x for x in A if x < pivot]
E = [x for x in A if x == pivot]
G = [x for x in A if x > pivot]

if k < len(L):
    return quickselect(L, k, f_pivot)
elif k < len(L) + len(E):
    return E[0]
else:
    return quickselect(G, k - len(L) - len(E), f pivot)</pre>
```

Apel: quickselect(A, k-1)

Complexitate (pentru un pivot "bun"):

$$T(n) = \begin{cases} \mathcal{O}(1), & \operatorname{dacă} n = 1\\ 1 \cdot T\left(\frac{n}{2}\right) + n, & \operatorname{dacă} n \ge 2 \end{cases}$$

$$f(n) = n$$

$$\begin{vmatrix}
a = 1 \\
b = 2
\end{vmatrix}
\Rightarrow \begin{vmatrix}
\log_b a = 0 \\
p = 1
\end{vmatrix}
\Rightarrow p > \log_b a \Rightarrow \text{caz c}$$
 teorema master

$$\exists k < 1 \text{ a. î. } a \cdot f\left(\frac{n}{b}\right) \le k \cdot f(n) \Rightarrow 1 \cdot \frac{n}{2} \le k \cdot n \Rightarrow n \le 2 \cdot k \cdot n \Rightarrow k \ge \frac{1}{2}$$
$$T(n) \in \mathcal{O}(f(n)) = \mathcal{O}(n)$$

Algoritmul BFPRT (Blum-Floyd-Pratt-Rivest-Tarjan) - 1973

Mediana unei liste = elementul aflat în mijlocul listei sortată crescător

Exemplu: A = [2, 7, 19, 23, 32, 45] => mediana = 23

Pivotul din BFPRT = mediana medianelor

$$A = [L, pivot, G], unde |A| = n$$

Secvențele L și G vor avea un număr de elemente cuprins între $\frac{3n}{10}$ și $\frac{7n}{10}$.

Exemplu:

Mediane

Α	=	[3,	14,	10,	2,	15 ,	10,	5,	51,	15,	20,	40,	4,	18,	13,	8,
		40,	21,	61,	19,	50,	12,	35,	8,	7,	22,	~~100, 17~~]				

2	7	4	5	19	
3	8	8	10	21	
10	12	pivot 13	15	40	
14	22	18	20	50	
15	35	40	51	61	

Numărul elementelor < pivot: $\frac{1}{2} \cdot \frac{n}{5} \cdot 3 = \frac{3n}{10}$ Numărul elementelor > pivot: $\frac{1}{2} \cdot \frac{n}{5} \cdot 3 = \frac{3n}{10}$

```
def BFPRT(A):
    if len(A) <= 5:
        return sorted(A)[len(A) // 2]

    grupuri = [sorted(A[i:i + 5]) for i in range(0, len(A), 5)]

    mediane = [grup[len(grup) // 2] for grup in grupuri]

    return BFPRT(mediane)</pre>
```

Complexitate:

$$T(n) = \underbrace{T\left(\frac{n}{5}\right)} + \underbrace{T\left(\frac{7n}{10}\right)} + \mathcal{O}(n)$$

$$T(n) \leq 10 \cdot c \cdot n \ \Rightarrow T(n) \in \mathcal{O}(n)$$